

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública

RESOLUCIÓ de 24 d'abril de 2020, de la consellera de Sanitat Universal i Salut Pública, a proposta de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica i de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, per la qual s'estableixen les condicions per a l'obertura dels mercats de venda no sedentària de productes de primera necessitat en la Comunitat Valenciana, durant l'estat d'alarma provocat per Covid-19 [2020/3079]

Antecedents de fet

Amb motiu de la situació d'emergència de salut pública ocasionada pel Covid-19, que l'Organització Mundial de la Salut va elevar a pandèmia internacional el passat 11 de març de 2020, el Govern va acordar declarar, mitjançant Reial decret 463/2020, de 14 de març, l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària en tot el territori nacional, amb fonament en les actuals circumstàncies extraordinàries i que constitueixen, sens dubte, una crisi sanitària sense precedents i d'enorme magnitud.

Mitjançant el Decret pel qual es declara l'Estat d'Alarma s'estableix la necessitat de mantindre l'obertura de tots aquells establiments especialment comercials minoristes d'alimentació, begudes, productes i béns de primera necessitat.

Els mercats no sedentaris (o setmanals) concentren també aqueixa venda minorista i per això, i amb la finalitat de garantir el proveïment de productes de primera necessitat, és necessari la regulació i adopció de mesures de seguretat en els mercats de venda no sedentària de la Comunitat Valenciana.

Fonaments de Dret

La Generalitat, a través de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, té competència exclusiva en matèria d'Higiene, de conformitat amb l'article 49.1.11a de l'Estatut d'Autonomia, i competència exclusiva en matèria d'organització, administració i gestió de totes les institucions sanitàries públiques dins del territori de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb l'article 54.1 del mateix text legal.

L'article 83.2 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana, estableix "Així mateix, les activitats públiques i privades de les quals, directa o indirectament, pugua derivar-se un risc per a la salut i seguretat de les persones, incloses les de promoció i publicitat, es sotmetran a les mesures d'intervenció que reglamentàriament s'establisquen".

La Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures Especials en Matèria de Salut Pública estableix en el seu article 1 que "A fi de protegir la salut pública i previndre la seua pèrdua o deterioració, les autoritats sanitàries de les diferents Administracions Públiques podran, dins de l'àmbit de les seues competències, adoptar les mesures previstes en la present Llei quan així ho exigisquen raons sanitàries d'urgència o necessitat" i en el seu article 3, més en concret, que "Amb la finalitat de controlar les malalties transmissibles, l'autoritat sanitària, a més de realitzar les accions preventives generals, podrà adoptar les mesures oportunes per al control dels malalts, de les persones que estiguen o hagen estat en contacte amb els mateixos i del medi ambient immediat, així com les que es consideren necessàries en cas de risc de caràcter transmissible".

L'article 10 del Reial decret 463/2020 de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel Covid-19 estableix la necessitat de mantindre l'obertura de tots aquells establiments que en ell es detallen, especialment establiments comercials detallistes d'alimentació, begudes, productes i béns de primera necessitat. En el seu apartat segon estableix que, en tot cas, s'evitaran aglomeracions i es controlarà que consumidors i empleats mantinguen la distància de seguretat d'almenys un metre a fi d'evitar possibles contagis.

Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública

RESOLUCIÓN de 24 de abril de 2020, de la consellera de Sanidad Universal y Salud Pública, a propuesta de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica y de la Conselleria de Economía Sostenible, Sectores Productivos, Comercio y Trabajo, por la que se establecen las condiciones para la apertura de los mercados de venta no sedentaria de productos de primera necesidad en la Comunitat Valenciana, durante el estado de alarma provocado por Covid-19 [2020/3079]

Antecedentes de Hecho

Con motivo de la situación de emergencia de salud pública ocasionada por el Covid-19, que la Organización Mundial de la Salud elevó a pandemia internacional el pasado 11 de marzo de 2020, el Gobierno acordó declarar, mediante Real decreto 463/2020, de 14 de marzo, el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria en todo el territorio nacional, con fundamento en las actuales circunstancias extraordinarias y que constituyen, sin duda, una crisis sanitaria sin precedentes y de enorme magnitud.

Mediante el Decreto por el que se declara el Estado de Alarma se establece la necesidad de mantener la apertura de todos aquellos establecimientos especialmente comerciales minoristas de alimentación, bebidas, productos y bienes de primera necesidad.

Los mercados no sedentarios (o semanales) concentran también esa venta minorista y por ello, y con el fin de garantizar el abastecimiento de productos de primera necesidad, es necesario la regulación y adopción de medidas de seguridad en los mercados de venta no sedentaria de la Comunitat Valenciana.

Fundamentos de Derecho

La Generalitat, a través de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, tiene competencia exclusiva en materia de Higiene, de conformidad con el artículo 49.1.11ª del Estatuto de Autonomía, y competencia exclusiva en materia de organización, administración y gestión de todas las instituciones sanitarias públicas dentro del territorio de la Comunitat Valenciana, de conformidad con el artículo 54.1 del mismo texto legal.

El artículo 83.2 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana, establece «Asimismo, las actividades públicas y privadas de las que, directa o indirectamente, pueda derivarse un riesgo para la salud y seguridad de las personas, incluidas las de promoción y publicidad, se someterán a las medidas de intervención que reglamentariamente se establezcan».

La Ley orgánica 3/1986, de 14 de abril, de medidas Especiales en Materia de Salud Pública establece en su artículo 1 que «Al objeto de proteger la salud pública y prevenir su pérdida o deterioro, las autoridades sanitarias de las distintas Administraciones Públicas podrán, dentro del ámbito de sus competencias, adoptar las medidas previstas en la presente Ley cuando así lo exijan razones sanitarias de urgencia o necesidad» y en su artículo 3, más en concreto, que «Con el fin de controlar las enfermedades transmissibles, la autoridad sanitaria, además de realizar las acciones preventivas generales, podrá adoptar las medidas oportunas para el control de los enfermos, de las personas que estén o hayan estado en contacto con los mismos y del medio ambiente inmediato, así como las que se consideren necesarias en caso de riesgo de carácter transmissible».

El artículo 10 del Real decreto 463/2020 de 14 de marzo, por el que se declara el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por el Covid-19 establece la necesidad de mantener la apertura de todos aquellos establecimientos que en él se detallan, especialmente establecimientos comerciales minoristas de alimentación, bebidas, productos y bienes de primera necesidad. En su apartado segundo establece que, en todo caso, se evitarán aglomeraciones y se controlará que consumidores y empleados mantengan la distancia de seguridad de al menos un metro a fin de evitar posibles contagios.

Per tant, l'article 10.1 del Reial decret 463/2020 delimita l'obligació de tancament o la seua excepció en el producte que cada establiment té a la venda, i en cap cas en el seu format, gran, mitjà o xicotet, sedentari o no sedentari.

D'igual forma, l'article 15 estableix com una de les prioritats durant l'estat d'alarma el proveïment alimentari garantint la distribució dels aliments des de l'origen als mercats de destinació.

La Generalitat té competència exclusiva en matèria de comerç interior i defensa de les persones consumidores i usuàries, de conformitat amb l'article 49.1.35a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, sense perjudici de la política general de preus, la lliure circulació de béns, la legislació sobre la defensa de la competència i la legislació de l'Estat, competència que exerceix a través de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball.

El Capítol I del Títol IV de la Llei 3/2011, de 23 de març, de Comerç de la Comunitat Valenciana, es dedica a la venda no sedentària, definida com "la realitzada per comerciants, fora d'un establiment comercial permanent, de manera habitual, ocasional, periòdica o continuada en els perímetres o llocs degudament autoritzats en instal·lacions comercials desmuntables o transportables". La venda ambulante és una "modalitat de venda no sedentària efectuada en ubicació mòbil, de manera i amb mitjans que permeten al venedor oferir la seua mercaderia de manera itinerant (...)".

L'exercici de la venda no sedentària ha de disposar d'autorització, atorgada per l'ajuntament respectiu en el respectiu terme municipal, en aplicació de les respectives ordenances municipals, i la legislació estatal i autonòmica vigent. En tot cas, les ordenances municipals poden preveure la regulació de la venda directa pels agricultors i ramaders dels productes agropecuaris en estat natural i en el seu lloc de producció.

Així, l'objecte d'aquesta resolució a proposta de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica i la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, és la d'establir les condicions per a l'obertura dels mercats de venda no sedentària de productes de primera necessitat en la Comunitat Valenciana durant la vigència de l'estat d'alarma provocat per Covid-19

En conseqüència, en la condició d'autoritat pública sanitària que em confereix l'article 81.1 b) de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana, resolc:

Primer

Els mercats de venda no sedentària, podran adaptar-se o mantindre la seua activitat en els llocs on habitualment es celebren, sempre que es desenvolupen en espais coberts o no coberts on l'espai de mercat estiga totalment delimitat amb tanques o qualsevol altre mitjà que permeta marcar de manera clara els límits de l'espai, on es puga garantir el control d'afluència, la separació d'establiments i distanciament social, segons el següent ordre de preferències:

a) En espais coberts, habilitats per a la celebració de mercats no sedentaris.

b) En espais no coberts habilitats per a la celebració de mercats no sedentaris, quan estiguen totalment delimitats amb tanques, o amb qualsevol altre mitjà que permeta marcar de manera clara els límits de l'espai, com a conseqüència de la coordinació entre comerciants i autoritats locals de manera que es puga controlar l'entrada i eixida de gent evitant les aglomeracions.

c) Els mercats de venda no sedentària que no puguin mantindre l'activitat del mercat alimentari setmanal o estacional en un entorn tancat, com les ubicacions ressenyades en els punts anteriors, hauran de traslladar la seua ubicació a les instal·lacions esportives o d'un altre tipus que adopten mesures de control per a dosificar l'aforament.

Segon

En tot cas, s'hauran de complir les mesures complementàries següents:

a) Només es permetrà llocs de venda de productes exclusivament alimentaris o de primera necessitat, exclouent hostaleria i restauració.

Por tanto, el artículo 10.1 del Real decreto 463/2020 delimita la obligación de cierre o su excepción en el producto que cada establecimiento tiene a la venta, y en ningún caso en su formato, grande, mediano o pequeño, sedentario o no sedentario.

De igual forma, el artículo 15 establece como una de las prioridades durante el estado de alarma el abastecimiento alimentario garantizando la distribución de los alimentos desde el origen a los mercados de destino.

La Generalitat tiene competencia exclusiva en materia de comercio interior y defensa de las personas consumidores y usuarias, de conformidad con el artículo 49.1.35ª del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, sin perjuicio de la política general de precios, la libre circulación de bienes, la legislación sobre la defensa de la competencia y la legislación del Estado, competencia que ejerce a través de la Conselleria de Economía Sostenible, Sectores Productivos, Comercio y Trabajo.

El Capítulo I del Título IV de la Ley 3/2011, de 23 de marzo, de Comercio de la Comunitat Valenciana, se dedica a la venta no sedentaria, definida como «la realizada por comerciantes, fuera de un establecimiento comercial permanente, de forma habitual, ocasional, periódica o continuada en los perímetros o lugares debidamente autorizados en instalaciones comerciales desmontables o transportables». La venta ambulante es una «modalidad de venta no sedentaria efectuada en ubicación móvil, de manera y con medios que permitan al vendedor ofrecer su mercancía de forma itinerante (...)».

El ejercicio de la venta no sedentaria debe disponer de autorización, otorgada por el ayuntamiento respectivo en el respectivo término municipal, en aplicación de las respectivas ordenanzas municipales, y la legislación estatal y autonómica vigente. En todo caso, las ordenanzas municipales pueden prever la regulación de la venta directa por los agricultores y ganaderos de los productos agropecuarios en estado natural y en su lugar de producción.

Así, el objeto de esta resolución a propuesta de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica y la Conselleria de Economía Sostenible, Sectores Productivos, Comercio y Trabajo, es la de establecer las condiciones para la apertura de los mercados de venta no sedentaria de productos de primera necesidad en la Comunitat Valenciana durante la vigencia del estado de alarma provocado por Covid-19

En consecuencia, en la condición de autoridad pública sanitaria que me confiere el artículo 81.1 b) de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana, resuelvo

Primero

Los mercados de venta no sedentaria, podrán adaptarse o mantener su actividad en los lugares donde habitualmente se celebren, siempre y cuando se desarrollen en espacios cubiertos o no cubiertos donde el espacio de mercado esté totalmente delimitado con vallas o cualquier otro medio que permita marcar de forma clara los límites del espacio, donde se pueda garantizar el control de afluencia, la separación de establecimientos y distanciamiento social, según el siguiente orden de preferencias:

a) En espacios cubiertos, habilitados para la celebración de mercados no sedentarios.

b) En espacios no cubiertos habilitados para la celebración de mercados no sedentarios, cuando estén totalmente delimitados con vallas, o con cualquier otro medio que permita marcar de forma clara los límites del espacio, como consecuencia de la coordinación entre comerciantes y autoridades locales de forma que se pueda controlar la entrada y salida de gente evitando las aglomeraciones.

c) Los mercados de venta no sedentaria que no puedan mantener la actividad del mercado alimentario semanal o estacional en un entorno cerrado, como las ubicaciones reseñadas en los puntos anteriores, tendrán que trasladar su ubicación a las instalaciones deportivas o de otro tipo que adoptan medidas de control para dosificar el aforo.

Segundo

En todo caso, se deberán de cumplir las medidas complementarias siguientes:

a) Solo se permitirá puestos de venta de productos exclusivamente alimentarios y de primera necesidad, excluyendo hostelería y restauración.

b) Respecte als llocs de venda, hauran de trobar-se separats per una via de trànsit i amb una distància mínima entre ells de 6 metres. Es permet una separació mínima de 2'5 metres entre els laterals.

Dins d'un mateix lloc les persones venedores hauran de guardar entre si una distància mínima de 2 metres, quedant restringida l'activitat comercial a un únic operador en cas que les mesures del lloc no facen possible aquesta separació física.

c) Es marcarà un distanciament amb cinta adhesiva o mitjançant qualsevol altre mitjà, a dos metres entre el lloc de venda i la clientela, perquè el contacte siga mínim. D'igual forma s'establirà aquesta mesura per a les persones en espera.

d) Es garantirà la vigilància de l'espai on se celebre el mercat durant l'horari de funcionament, per al compliment de les normes de distanciament social i de la present instrucció, així com per a evitar aglomeracions.

e) En l'entrada es disposarà d'un dispensador d'hidrogel o qualsevol altre tipus de desinfectant, el qual serà d'obligat ús per a l'accés a l'espai de compra.

f) Únicament el venedor o venedora del lloc de venda podrà tocar els aliments o productes. Ho farà sempre amb guants de protecció, així com màscara, i seguint les instruccions i recomanacions d'higiene enfront del Covid-19

g) Cada lloc de venda disposarà de dispositius per a residus, d'accés amb pedal, i amb bosses que permeten el seu tancament estanc.

h) Els llocs de venda han de ser netejats i desinfectats amb freqüència. Al final de la jornada es netejarà i desinfectarà tota la maquinària, dispositius i altres elements de la parada ambulant, tenint en compte les superfícies que hagen pogut ser tocades, i seguint les instruccions de neteja i desinfecció dictades per a fer front a la pandèmia del Covid-19

i) S'informarà a tots els venedors de les mesures d'higiene que en aquesta instrucció s'estableixen.

j) S'establirà cartelleria informativa a la ciutadania amb les mesures de distanciament i higiene que s'han d'adoptar, així com informant que si una persona manifesta símptomes compatibles amb el COVID-19, haurà d'abandonar immediatament el lloc i seguir les indicacions del personal sanitari.

Tercer

La present resolució tindrà efectes el 30 d'abril de 2020 i mantindrà l'eficàcia durant tota la vigència de l'estat d'alarma.

S'adverteix que la present resolució posa fi a la via administrativa podent interposar-se recurs contenciós administratiu en el termini de dos mesos, comptats des de l'endemà al de la seua notificació, davant la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que s'estableix en els articles 10.1 i 46.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció contenciosa administrativa, o recurs potestatiu de reposició davant el mateix òrgan que va dictar l'acte, en el termini d'un mes, de conformitat amb els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques. Tot això sense perjudici que pugua interposar-se qualsevol altre recurs dels previstos en la legislació vigent.

València, 24 d'abril de 2020.– La consellera de Sanitat Universal i Salut Pública: Ana Barceló Chico

b) Respecto a los puestos de venta, deberán encontrarse separados por una vía de tránsito y con una distancia mínima entre ellos de 6 metros. Se permite una separación mínima de 2'5 metros entre los laterales.

Dentro de un mismo puesto las personas vendedoras deberán guardar entre sí una distancia mínima de 2 metros, quedando restringida la actividad comercial a un único operador en caso de que las medidas del puesto no hagan posible esta separación física.

c) Se marcará un distanciamiento con cinta adhesiva o mediante cualquier otro medio, a dos metros entre el puesto de venta y la clientela, para que el contacto sea mínimo. De igual forma se establecerá esta medida para las personas en espera.

d) Se garantizará la vigilancia del espacio donde se celebre el mercado durante el horario de funcionamiento, para el cumplimiento de las normas de distanciamiento social y de la presente instrucción, así como para evitar aglomeraciones.

e) En la entrada se dispondrá de un dispensador de hidrogel o cualquier otro tipo de desinfectante, el cual será de obligado uso para el acceso al espacio de compra.

f) Únicamente el vendedor o vendedora del puesto de venta podrá tocar los alimentos o productos. Lo hará siempre con guantes de protección, así como mascarilla, y siguiendo las instrucciones y recomendaciones de higiene frente al Covid-19

g) Cada puesto de venta dispondrá de dispositivos para residuos, de acceso con pedal, y con bolsas que permitan su cierre estanco.

h) Los puestos de venta deben ser limpiados y desinfectados con frecuencia. Al final de la jornada se limpiará y desinfectará toda la maquinaria, dispositivos y otros elementos del puesto ambulante, teniendo en cuenta las superficies que hayan podido ser tocadas, y siguiendo las instrucciones de limpieza y desinfección dictadas para hacer frente a la pandemia del Covid-19

i) Se informará a todos los vendedores de las medidas de higiene que en esta instrucción se establecen.

j) Se establecerá cartelería informativa a la ciudadanía con las medidas de distanciamiento e higiene que se tienen que adoptar, así como informando que si una persona manifiesta síntomas compatibles con el Covid-19, deberá abandonar de inmediato el lugar y seguir las indicaciones del personal sanitario.

Tercero

La presente resolución tendrá efectos el 30 de abril de 2020 y mantendrá la eficacia durante toda la vigencia del estado de alarma.

Se advierte que la presente resolución pone fin a la vía administrativa pudiendo interponerse recurso contencioso administrativo en el plazo de dos meses, contados desde el día siguiente al de su notificación, ante la Sala de lo Contencioso Administrativo del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana, de acuerdo con lo establecido en los artículos 10.1 y 46.1 de la Ley 29/1998, de 13 de julio, reguladora de la jurisdicción contencioso-administrativa, o recurso potestativo de reposición ante el mismo órgano que dictó el acto, en el plazo de un mes, de conformidad con los artículos 123 y 124 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas. Todo ello sin perjuicio de que pueda interponerse cualquier otro recurso de los previstos en la legislación vigente.

València, 24 de abril de 2020.–La consellera de Sanidad Universal y Salud Pública: Ana Barceló Chico

